

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. П. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА РЕЗИГНАЦІЮ КОРДЕЛА ГОЛА ІЗ СТАНОВИЩА СЕКРЕТАРЯ СТЕЙТУ

ВАШИНГТОН. — Не зважаючи на урядову мовчанку, всі признаки вказують на те, що президент Рузвельт прийме резигнацію Кордела Гола із становища секретаря стейту. Секретар Гола має вже 73 роки життя, знаходиться у шпиталі від 15 жовтня хворий на горло з якимось ускладненнями. Лікарі твердять, що він не може лікуватися і сповняти водночас обов'язки свого уряду. Президент відвідав його останньої неділі у шпиталі і розмовляв з ним „довго, дуже довго“, як звідомляють пресові агенції. Про внесення формальної резигнації не згадують, але кожний переконаний, що президент приготувався прийняти резигнацію.

Між кандидатами на нового секретаря стейту вичисляють теперішнього підсекретаря стейту Едварда Р. Стетініуса, віцепрезидента Генрія Волеса, директора мобілізації Джеймса Ф. Бірнеса, бувшого підсекретаря Сомнера Велеса й декількох інших.

ПООДИНОКІ ЛЮДИ ЗАМАЛО КУПУЮТЬ БОНДІВ.

НЬО ЙОРК. — Упродовж перших 5 днів кампанії за продаж бондів Шостої Военної Позички продано лише 1 мільонів, як про це звідомляють департаменту скарбу з Вашингтону, однак це не вказує ще повного розгону одиниць. Колиб брати день по дню приходи з продажу бондів, то денно має приходити більше, головню у стейті Нью Йорк, який має призначену для себе квоту, як зрештою кожний інший стейт.

РОБІТНИЦІ ДІСТАЮТЬ БІЛЬШЕ ГРОША БЕЗ ПІДВИШКИ ПЛАТ.

ВАШИНГТОН. — Военна Рада Праці відмовилася підвищити на 17 центів від години платню для робітників у сталівнях, як цього домагається юнія Злучених Робітників у Сталівнях. Зате рада придумала спосіб плати в нічних змінах так, щоб робітники могли дістати по 5 центів на годину більше ніж тепер. Це досягнуто в той спосіб, що признано премії за першу й другу нічну шифту і вирівнано різні нерівності в платах у внутрі фабрик. Зрештою багато подрібних справ ще має бути вирівнаних дорогою переговорів між юнією і 86 сталівнями.

РАДЯТЬ НАД РІВНОПРАВНІСТЮ ДЛЯ МЕНШИН.

НЬО ЙОРК. В готелю Валдорф-Асторія відбувається Краєва Конференція Амбіджян для забезпечення рівноправності всім національним меншинам у повоєнному світі. У конференції беруть участь представники бізнесу, урядів та релігійних організацій. Рівноправність меншин має бути підставою світового миру, як запевняють делегати. У конференції взяли участь першого дня в суботу 25 листопада: Директор Рашен Вор Ріліф Джеймс Н. Розенберг, сенатор Елберт Д. Тамес з Юти, російський амбасадор до Злучених Держав А. А. Громико, генеральний ньюйоркський советський консул Е. Д. Киселев, і рабін д-р Ізаак Ладман, редактор Джюш Енцайклопедія. Розенберг вийшов із заявою, що тепер ніде немає ясної більшості в національній угрупованню, тому треба перевести засаду особистої рівноправності для кожного у повоєнному світі. Киселев заявив, що відповідь на питання рівноправності меншин лежить у „єдності всіх свободолюбних народів у мойому краю й у вашому і в краях усіх Об'єднаних Держав“. Сенатор Тамес у промові на честь амбасадора Громика дав признання Росії „за її далекосяжну політику національних меншин з признанням рівноправності для всіх рас“.

ЖИДИ ДОМАГАЮТЬСЯ СВІТОВОЇ АГЕНЦІЇ.

АТЛАНТИК СІТІ. — На першому зібранні Світового Жидівського Конгресу в неділю 26 листопада зішлись 300 делегатів з 38 країв. Іх привітав президент адміністраційного комітету д-р Наум Голдман. Він пропонував програму наради, яка змагає до цього, щоб признати регабілітацію жидів питанням держав, а не питанням самих жидів. Тому треба створити світову жидівську агенцію для економічної й суспільної регабілітації жидів в Європі. Д-р Стефан Вайс з Нью Йорку заявив, що „ми не вдовольнімося нічим меншим як повною справедливістю для жидів“. Він назвав замордування британського посла лорда Мойна жидівськими палестинськими терористами жалюгідною подією і зажадав знищення жидівського тероризму, як шкідливого жидівської справи.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

Для безпеки миру треба затримати американську торговельну флоту

ВАШИНГТОН. — Урядові Морської Комісії приєдналися до рішення Повітряних Сил Армії і від себе оприлюднили заяву, що для безпеки світу перед Третьою Війною Америка мусить затримати всі придатні кораблі класу Ліберті в числі 2,000. Іх не можна буде нищити після скінчення війни, але треба їх тримати в поготові. За таким рішенням криється думка, щоб відстрашити від війни кожного, хто хотів укладати свої тайні пляни для війни в будучности.

Коли взяти під увагу, що уряд вже вирішив затримати під своєю контролею военні підприємства вартості кілька біліонів доларів, а додати до цього вартість заводів для виробу літаків у висоті одного біліона і вартість кораблів у висоті 5 біліонів, то вартість усього вряду для війни досягне повних 10 біліонів.

БРИТАЙСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ „П'ЯТОЇ СВОБОДИ“

ШКАГО. — Лорд Свinton, делегат Великої Британії на Міжнародно-Авіаційну Конференцію, заявив, що „американська П'ята Свобода“, тобто свобода повітря, буде обмеженням бізнесу для малих держав. Він теж заявив, що буде противитися такій постанові на дальших нарадах. У розмові з газетарями він сказав, що саме ця справа стримала летунську конференцію на 26 днів від наради.

Південно-американські републики вирішили підтримати проєкт Злучених Держав у цій справі, а скандинавські держави теж схилиються до такої самої думки. — Під „П'ятою Свободою“ треба розуміти право одного краю підіймати і складати перевезений крам на території між двома країнами, між якими відбувається виміна. Колиб конференція не прийняла цієї засади в міжнароднім договорі, тоді кожна держава буде приневолена заключувати свої договори з іншими державами про складання і вивозження свого краму, який перевозить зі своєї території до місця призначення понад території держав, що лежать між ними.

СПРОТИВ ПРОТИ ПРИМУСОВОЇ ВОЄННОЇ СЛУЖБИ У КАНАДІ

ОТАВА. — Несподіване перепачкування закону, який вводить примусову воєнну службу за морем для канадських воєнків, викликав сильний спротив проти уряду прем'єра В. Л. Макензіу Кінга. Надіються гострого виступу послів у парламенті.

Італійський прем'єр уступає з уряду

РИМ. — Прем'єр Бономі подав наслідникові престолу Гумберто резигнацію цілого свого кабінету. Він почав негайно перетрактати з провідниками італійських партій, аби переконатися, чи буде йому можливо скласти новий кабінет.

Одним з найважливіших політичних питань, через яке розбивається кабінет, є невдоволення лівих партій, головню соціалістичної й комуністичної, з дегерішньої ролі в уряді. Вони саме не хочуть уже більше грати ролі тільки опозиції. Подібні труднощі мають уряди Франції, Бельгії й Греції.

КЕРВАВІ ПРОТИУРЯДОВІ ВУЛИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В БЕЛЬГІЇ

БРЮСЕЛЬ. — Проти уряду прем'єра Пієрлота пішли вулицями столиці поважні вуличні демонстрації. Обчислюють, що 8,000 осіб брало участь у демонстрації, підчас котрої були бійки, кидано бомби й стріляно. Кажуть, убито чотири особи та ранено 38. Провідники опозиції закликають народ здержуватися від насильства, але загально сподіваються нових кервавих демонстрацій.

МІКОЛАЙЧИК УСТУПИВ З ПОЛЬСЬКОГО КАБІНЕТУ

ЛОНДОН. — Станіслав Міколайчик зрезигнував у п'ятницю із становища прем'єра польського кабінету на вигнання. Президент Рачкевич припоручив заступникові прем'єра, соціалістови Янови Квапінському, сформувати новий кабінет.

Успіх акції Квапінського залежить передусім від того, чи йому вдасться приєднати для себе Польську Хлопську Партію, найбільшу польську партію до замаху маршала Пілсудського. Коли однак стало відомо, що партія пішла за приміром свого провідника Міколайчика й здержалася від участі в творенні нового уряду, акція Квапінського виглядає засудженою на невдачу.

Міколайчик розійшовся со своїми міністрами через справу польсько-російських переговорів. Міністри критикували його за те, що він пішов в тих переговорах задалеко, схилившись до признання лінії Курзона, а Міколайчик закидав своїм міністрам, що вони не розумно поступають, коли вони не стараються негайно порозумітися з Москвою.

Польський Комітет Національного Визволення в Любліні запросив Міколайчика до участі в „праці для відбудови Польщі“. Лондонський „Таймс“ критикує польський уряд у Лондоні за його фантастичну й не-реальну політику, обчислення на те, що Британія й Америка підуть проти Советської Росії.

СТАВЛЯТЬ ПЕТЕНА Й ЛЯВАЛЯ ПІД СУД

ПАРИЖ. — Французький уряд уже іменував суддів і прокуратора, що мають судити маршала Петена й Ляваля за державну зраду. Як їх не дістануть на суд, будуть їх судити позачочно. Тимчасом Петен і Ляваль під фірмою уряду на вигнання ведуть пронацистичну пропаганду серед французів по німецьких фабриках і таборах.

НЕМА КІНЦЯ НІМЕЦЬКИМ ПОЛОНЕНИМ. — Перед нашими очима частина голандського містечка Мідлебург. Та наша увага звернена на довгий ланцюг воєнків. Це німецькі полонені. Іх тепер набирається кожного дня стільки, що всюди близько фронту видно такі довгі ряди полонених, що не видно в них ні початку, ні кінця.

ПОВАЖНІ ПОСТУПИ НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — За останніх пару днів альянтська кампанія проти Німеччини на західному фронті значилася низкою поважних перемог.

Найголовнішою з них є проломання лінії Мажино, що її виставили були французи для оборони від Німеччини, а котру німці перемінили для Оборони від Німеччини від Аліантів. Піхотинські війська Американської Третьої Армії, передусім 80. дивізії піхоти, зробили в цій лінії пролом кілька миль широкій. Пролому доконано за півтора години завязаного бою; наперед добуто з трудом один форт, а потім 9 інших добуто без поважніших жертв. Пролому доконано коло важного комунікаційного вузла Сан Аволду. Тепер ці війська є вже дві милі поза лінією Мажино та 5 миль від німецької границі.

Німці робили завязі протиатаки, аби здержати наступ американців на долину Зару. Однак вони свої цілі не досягнули, і американські війська поробили й там поважні постипи, бо місцями п'ять миль на добу. Дев'ята Армія відбила теж ворожі протиатаки, підчас коли Перша Армія добула Вайсмілер, на дорозі до Дірену. Сема Армія, далі на полудне, перейшла провал Саль і пішла широкими загонами по рівнині Алзасії, наступаючи в напрямі Карльсруге.

ВЕЛИКАНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕЙД НА НІМЕЦЬЧИНУ.

ЛОНДОН. — Понад 1,100 американських бомбовиків у товаристві відповідного числа боєвиків ударило по залізничних центрах і фабриках топлыва у Німеччині. Центром атаки було місто Мізбург. Німці вислали проти них поважне число літаків. Американці збили з них 110. На землі знищено принаймні 12 німецьких літаків. Американці втратили 50 літаків.

Крім цього понад 2,000 літаків піддержує постійно альянтські операції на західному фронті.

ПОСТУП ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ НА ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

ЛОНДОН. — Російські війська проломалися через гірські ворожі оборони в Карпатах і посунулись 60 миль широким фронтом у Чехословаччину. Першого дня цієї офенциви вони заняли важні міста Гуменне й Михалівці та пішли на стратегічно важні міста Кошиці й Пряшів. Цим вони перервали залізницю Перемишль-Мішкольц. Коло границі вони заняли Вишні Цабини, а 16 миль від Ужгороду Будківці.

На Мадярщині російські війська заняли важний залізничний узел Гатван, котрий московський комунікат називає ключем оборони північної Мадярщини. Втрату Гатвану, що лежить усього 22 милі від Будапешту, вже признало берлінське радіо. Російські війська ввійшли вже теж до Егеру й Мішкольцу.

НІМЕЦЬКІ БОМБИ БЮТЬ ЦИВІЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ В БРИТАНІЇ.

ЛОНДОН. — Одна німецька безпілотна бомба „V-2“ впала в полудне в одну крамницю дитячих забавок в одному південно-бритійському місті. Крамниця була повна тоді жінок, що робили передріздвяні закупи, і їх дітей. Багато з них згинуло на місці, а багато інших відставлено до шпиталів.

Каже команда британського летунства, що від коли британські летуни стали робити правильні атаки на німецькі позиції над Реном і Мезою, німці почали пускати менше своїх нових ракетових бомб.

3-МИЛЕВИЙ ПОСТУП АМЕРИКАНЦІВ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Американська піхота П'ятої Армії поступила 3 милі вперед по важкім терені на захід від дороги з Пістої до Больонії та заняла гору Бельведер, що панує над горами на південний захід від Больонії.

На схід від них польські війська очищували східний беріг ріки Марцена й заняли три села. Бритійські війська перейшли цю ріку в одному місці та всадовилися на другому боці; вони посунулись до ріки Лімоне.

ЗАТОПЛЕНО 18 КОРАБЛІВ.

ПЕРЛ ГАРБОР. — Уже п'ятий раз за останні три тижні атакували у п'ятницю американські летуни з Паціфічної флотії филиппинський острів Лусон більшою силою. Завдали й цим разом японській мореплавбї й летунству поважний удар, бо затопили 18 більших і менших кораблів, між іншим один важкий кружляк і один нищитель, та ушкодили 5 інших кораблів. Разом японські втрати виносять 23 кораблі. Американці захопили на сухоземі поважне число літаків та знищили ворогові 64 з них. Протилетунська оборона збила ворогові дальших 8 літаків, коли ворог пробував атакувати літаководи, з котрих літаки робили атаки.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second-Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-6582

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Prepayment) and SUBSCRIPTION RATES (Single copies, 3 months, 6 months, 1 year).

За оголошення редакція не відповідає. За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Вій на Рені

Аліантські війська знову станули над рікою Реном (Райном), над котрою вони стояли вже раз у цій війні, у 1940. році. Та тоді вони стояли перед німецькою офензивою, що як відомо закінчалася заняттям усеї Голандії, Бельгії й Франції та загрозилася навіть Британії, так що всім тоді здавалося, що це буде остання битва цієї війни в західній Європі. Цим разом воєнна ситуація виглядає так, що знову над Реном має розгратися останній бій цієї війни.

Річ у тому, що ріку Рен німці здавна вважали, якщо не своєю західною границею, то на всякий випадок своєю західною головною обороною. Хоча в цій останній війні ріка, хочби найглибша, найширша й найвлучіша, вже не становить поважного заборона для модерної армії, всеж таки околиці над Реном надаються надзвичайно добре до розбудови штучних оборон. Горби й гори, що йдуть рівнобіжно з Реном, станули справді хребтом цілої лінії поважних фортифікацій.

Зрештою, цієї лінії Німеччина мусить боронити за всяку ціну, бо здобж Рену йдуть найважливіші промислові й копальні округи Німеччини. Навіть націстичний уряд признає явно воднім з своїх закликів, що утрата цих округів була би смертельним ударом для цілої оборонної акції Німеччини. Іншими словами тут сказано, що втративши бій над Реном, навіть нацисти, що поклялися боронити Німеччину до останнього німця, пробували би погодитися з Аліантми, а може навіть здатися.

Які вигляди на це, що цей бій скінчиться скоро й для Аліантів переможею? За це вказує передусім нагромадження Аліантми величезних, просто колосальних воєнних сил. Проти німців це аж шість армій. До цього ці сили будуть ще далі зростати, бо чим далі, тим засоби висаджування нових військ стають кращі. Аліанти мають при тому перевагу озброєння. Кидають вони в бій такі великі матеріальні засоби, що нацисти починають нарікати, що Айзенговер хоче їх засипати матеріялами. Аліанти нині мають рішачую перевагу в повітряю; ті самі нацисти, що думали повітряною перевагою зломати Росію й Британію, нині не мають топлива для своїх літаків. Через це аліантські летуни б'ють по німецькій обороні та нищать комунікаційні засоби та промислові приспособлення для війни.

До того вся ситуація політична в світі виглядає нині для німців зовсім інакше, як вона виглядала, коли дві воюючі сторони дивилися на себе почерез ріку Рен у 1940. році. Що найважливіше, тоді німецький провід був певний своєї перемоги, нині він певний своєї програми, і грає тільки на час, сподіваючись проти всякої надії, що може чейже він принесе йому якась чудо. І справді, як чуда не буде, то цей бій над Реном мусить покінчитися, чи тепер, чи в четвер, перемогою Аліантів. За час цієї перемоги можна спорити, за те, по чий стороні останеться перемога, ледво чи сумнів може бути.

Соціалістичні тендеції в Європі

Джан МекКормек, лондонський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, остерігає американську публичну опінію перед несподіваними для неї тендеціями в повоєнній Європі. Американська публична опінія, як звісно, є перенята духом приватної підприємливості, себто вона ворожа до думки про ведення промислових підприємств державою. Тимчасом положення в Європі виказує виразні тендеції якраз у напрямі до віддання багатьох підприємств у руки держави. Поважна частина цієї тендеції відповідає бажанню населення, але бувають і такі випадки, що соціалізація, перебрання промислу на державу, являється конечним вислідом подій, без огляду на бажання самих людей.

МекКормек передбачує, що власне між американським упередженням до соціалізації підприємств та європейськими тендеціями може в повоєнний час прийти до поважних терть. Він навіть думає, що острахи, яку дехто виявляє, що ці тертя будуть найповажнішими тертями повоєнного періоду, мають певну слушну основу. Супроти цього американська публична повинна передусім запізнатися з фактами.

Між цими фактами повоєнної Європи, які американська публична, що ненавидить державне вмішування в бізнес, є ось такі три факти: Поперше, Росія є наскрізь соціалістична держава; в ній усяка господарська продукція й обміна ведеться нині державними підприємствами. Подруге Британія, хоча ще теоретично капіталістична країна, має такі великі довги, втратила підчас війни стільки торговлі й облогила свої закордонні інвестиції, такими гіпотезами, що тільки контрольована колективна акція через довгий період часу зможе її назад поставити на ноги. Потрете, приватну власність в Європі нацисти й їх співпрацівники, так помотали й скомпромітували, що європейські уряди часто є примушені перебирати великі частини приватної власності на державу.

МекКормек ілюструє що останню тчку приміром Чехословаччини. Один чехословацький урядник заявив кореспондентови, що його уряд буде примушений перебирати відомі амуніційні фабрики Скоди на державу, бо нацисти вели їх довгий час як державне підприємство. Чехословаччина теж буде примушена перебирати на державу великі

вуглені копальні в північній Чехії, бо нацисти викупили їх від приватних власників на націстичну державу. Цей урядник додав з патиском, що на чехословацьку державу прийдеється перебрати фабрики й копальні людей, що зрадили чехословацьку державу. На його думку, публична опінія не згодиться на ліжку іншу розважку справи цих людей, як на конфіскацію їх маєтків на державу.

Цей чехословацький урядник додав кореспондентови, що чехословацькі урядники зовсім не жадні перебирати приватні підприємства на державу; мовляв, вони мають досить державних клопотів без ведення ще державних підприємств. Але в багатьох випадках їм не лишається ніщо до вибору.

Те саме, що є правдою щодо Чехословаччини, є правдою щодо інших країв в Європі. Передусім відноситься це до Франції, і то з тих самих причин.

У Британії приватна власність не була ні конфіскована ні скомпромітована, але вона нині так сконцентрована й контрольована, що якби її передати назад у приватні руки, то й для ведення її треба би постійної інтервенції уряду. Багато британський бізнесменні бажає собі чим скроше вернутися до конкуренційного вивозу, але поважна частина британської публичної опінії вважає, що від доходів зо заграничної торговлі для британців є важніше не мати в Британії безробіття. Для тендеції Британії є дуже маркантим те, що сер Вільям Беверидж подав план соціалізації попиту, а всі ліберали, що все стояли за приватне підприємство, його плян похвалили.

Подібні обсервації про соціалістичні тендеції в Європі подає не один тільки МекКормек. Робили подібні обсервації й інші вправлені знавці європейських справ. Недавно з подібними обсерваціями виступив бувший румунський дипломат, Чарлс Давила. Він думає, що Європа вже пережила вік капіталізму, котрий в Америці ще не пережився. Тому Європа при найкращих зусиллях не може вернутися назад до приватного капіталізму. Що більше всякі заходи здержати його поступ можуть скінчитися катастрофою. Америка повинна це зрозуміти й не пробувати цього робити, наприклад, коли соціалістична Європа віднесеться до Америки по державні позички, як

Микола Чубатий.

Хто є новий галицький митрополит?

Смерть Великого Митрополита Андрія Шептицького поставила українсько-католицьку церкву в Західній Україні в доволі критичне положення. Зміна на митрополічій престолі припала в часи дуже непевні під кожним оглядом. Країна по трикратній зміні окупанта опинилася знов в руках червоних росіян, під режимом засадничо ворожим всякому релігії. Стара політика національної Росії зокрема ворожо ставилася до католицької церкви східного обряду, додаючи в існуванню українського католициста непобориму перешкоду в русифікації українців. Перехід Західної України, зокрема Галичини, під таку державну владу, це вже сама в собі критична ситуація для українсько-католицької церкви. Тому вже з цього боку не є без інтересу для американських земляків, хто є новий керманяч української церкви в Галичині.

Митрополічій помічник з правом наслідства.

Свого наслідника, Впресов. Йосифа Сліпого, вибрав так сам митрополит Андрей. В перших місяцях першої советської окупації Західної України, себто в осені 1939 року, передсталася аж до Америки відомість, що митрополит Андрей, предвиджуючи вельми важке положення своєї церкви в обличчі грядучих подій, висвятив на свого помічника з титулом архієпископа о. д-ра Йосифа Сліпого, дотеперішнього ректора Богословської Академії у Львові та мітра-та львівської митрополічій капітулі. Рівночасно доходили приватні відомости з Риму, що новий архієпископ помічник за згодою Ватикану став теж предвидженим автоматичним наслідником митрополита, так званим помічником митрополита з правом наслідства.

Така установа єпископа помічника з правом наслідства, мало деінде відома в католицькій церкві, але добре знана в історії українсько-католицької церкви 17-го століття. Коли церква находилася в непевнім положенні, а затяжне необсаджування владичого престолу могло мати для церкви прикри наслідки, в таких ситуаціях часто Ватикан вже цього сподівається публична опінія кожної країни Європи. Мовляв, соціалістична Європа й капіталістична Америка можуть робити бізнес, з користю для одної й другої сторони.

наперед погоджувався, щоб єпископ-помічник ставав автоматичним наслідником свого владика. Большевицька окупація Західної України поставила українсько-католицьку церкву саме в таке вельми непевне положення. Тому поворот до старої традиції української церкви був тепер зовсім на місці і відомість про таке право для архієпископа Йосифа Сліпого була дуже правдоподібна. Короткі донесення з Львова в звязку зі смертю митрополита говорять про обняття престолу архієпископом помічником. Вони потверджували, що вістки з осені 1939 року були вірні.

Походження митрополита Йосифа Сліпого.

Особа нового митрополита відома мені добре не тільки з часів моєї праці в Богословській Академії, але також ще з часів гімназійних та університетських студій. Тому можу поділитися з американськими земляками жменею безпосередніх відомостей про нового єрарха західних українців. Митрополит Йосиф Сліпий походив з селянського роду на галицькій Поділлі. Уродився 17. лютого 1892 року в селі Заздріст, теревельського повіту, біля містечка Струсова. Тим способом новий митрополит має нині 52 роки життя. Гімназійні студії відбував в українській державній гімназії в Тернополі, де теж 1911 р. зложив іспит зрілості з відзначенням.

Тернопільська гімназія, якої тоді був студентом, двома роками старшим від нового митрополита, була під національним оглядом чисто українською. Московіїв в ній зовсім не було, дарма що директором був москвофіл д-р Омедян Савицький. Серед молоді натомість кипіла боротьба світоглядова поміж соціалістичним та національним напрямком. Студент Йосиф Сліпий стояв немов на боці гої світоглядвої боротьби, занурений у приватні студії філософії, що була його улюбленим предметом.

Покінчивши гімназію вагався, чи посвятитися студіям філософії на світськйм філософійнім виділі чи на богословськйм виділі львівського університету. Покликання до духовного стану вирішило справу й в осені 1911 року талановитий абсолювент тернопільської гімназії Юсиф Сліпий став студентом першого року богословія у Львові за

ректора пок. єпископа д-ра Йосифа Боцяна. Як студент богословія брав теж викладі філософії на світськйм виділі філософії львівського університету. Однак вже по році студій митрополит Андрей висукав його серед гурту спосібніших студентів та вислав на богословські студії до Ісбрука.

Вчений богослов та науковий робітник.

Богословські студії в Ісбруці покінчив митрополит Йосиф Сліпий зі ступнем доктору теології, в 1918 році, приймавши в 1917 році свячення з рук митрополита Андрея, саме по його повороті з російської неволі. По здобуттю докторату богословії теперішній митрополит студіював даліше в Ісбруці, а від 1920 року в Римі на Орієнтальному Інституті, на паських університетах Грегоріанум та Анджелікум. Результатом його довголітніх студій було добуття титулу доцента-професора на університеті Грегоріанум в Римі, а згодом теж на університеті в Ісбруці.

В році 1922 повертає до Львова та стає професором догматики на богословськйм виділі українського університету у Львові. Саме тоді існував у Львові Український Тайний Університет. Три виділі — філософії, права та медицини існували тайно, богословськйм факультет явно. Згодом молодий професор стає правдивим живчиком усього наукового життя на своему богословському виділі. Він починає видавати науковий тримісячник „Богословія“ та організує Богословське Наукове Товариство у Львові.

Міжтим український тайний університет упав, богословськй виділі остався без морального звязку з якимсь університетом, тому вже 1926 року, на припрошення ректора митрополита Андрея, проф. Йосиф Сліпий, іменований ректором духовної семінарії, організує Богословську Академію, подуману як приватний католицький університет. Академія 1928 року дістає свій статут та матеріяльне вивінування від митрополита Андрея. Своєю назвою навазувала вона до світлях традицій України, до Могилянської Академії в Києві. Ректором Академії стає її організатор і ним він лишився аж до вибуху війни.

Як ректор академії теперішній митрополит старався піднести її науковий рівень до висоти заграничних університетів, що йому в великій мірі вдалося.

Набравши за кордоном, на студіях та в часі численних подорожей по Європі, широкого світогляду, ректор о. д-р Сліпий умів стягати для академії що найкращі наукові сили зпоміж духовних та світських Західної України та еміграції. Академія стає осередком студій не тільки наук, звязаних стисло з богословіям, але теж тих, що були в доволі далекій лунності з богословіям, як філософійчних та мистецьких дослідів. При академії виходили наукові журнали, як української філософії Слово, Архів Історії Церкви, Праці Богословської Академії, тощо. З приватного почину та з матеріяльних субвенцій ректора виходив літературний журнал „Дзвони“. За наукову діяльність вже 1930 року ректор Академії був іменований дійсним членом Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.

Старий та новий митрополит.

Ректор Йосиф Сліпий стає від часу свого повороту до Львова найближчою особою митрополита Андрея та вірним виконавцем його плянів та задум. В цілій діяльності як богослова та священника митрополит Йосиф держався тої самої лінії, що й митрополит

Advertisement for 'В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА' (In the pages of the Double-Headed Eagle) by O.L. LUGOVYI. Includes text about the book's content and author's rights.

Block of text containing various fragments and snippets, possibly related to the 'Вій на Рені' or other articles, including mentions of military actions and historical events.

Block of text containing various fragments and snippets, possibly related to the 'Вій на Рені' or other articles, including mentions of military actions and historical events.

Block of text containing various fragments and snippets, possibly related to the 'Вій на Рені' or other articles, including mentions of military actions and historical events.

Block of text containing various fragments and snippets, possibly related to the 'Вій на Рені' or other articles, including mentions of military actions and historical events.

РІК ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ З ПРИВОДУ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ ЗАКІНЧИТЬСЯ З ДНЕМ 30-го ГРУДНЯ 1944. Р. ТИМСАМИМ ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ТІЛЬКИ 37 ДНІВ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЕЙ КАМПАНІ. ЧИ ВАШ ВІДДІЛ СПОВНИВ УЖЕ СВОЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ БАТЬКА-СОЮЗУ В ЦЬОМУ РОЦІ ЙОГО ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ? ЧИ ПРИДБАВ УЖЕ ВАШ ВІДДІЛ ДЛЯ СОЮЗУ ПРИНАЙМНІ ТЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ЯКЕ БУЛО ВАМ ПРИЗНАЧЕНЕ? ЯКЩО НІ, ТОДІ СПОВНИТЬ ЦЕЙ ОБОВ'ЯЗОК ШЕ ДО КІНЦЯ РОКУ! ДІСТАНЬТЕ ПРИЗНАЧЕНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВО, КОНЕЧНО! НЕ ДОПУСТИТЬ ДО ТОГО, ЩОБ У СПИСІ ЮВІЛЕЙНИХ СОЮЗОВИХ ПРАЦІВНИКІВ БРАКУВАЛО ВАШОГО ВІДДІЛУ!

„ЮННРА“

THE UNITED NATIONS RELIEF AND REHABILITATION ADMINISTRATION.

Що з себе являє „ЮННРА“ — Адміністрація Реліфу і Реабілітації Об'єднаних Держав? На які засоби працює? Як працює? Для яких цілей зорганізована?

Тому, що широкий загал мало що знає відносно цієї організації і тому, що багато вчителів хотіли би дати своїм студентам найбільш точні інформації про цю організацію, — Департамент Освіти звернувся до „ЮННРА“ за відповідними вказівками, поясненнями. Вони були недавно опубліковані в журналі — Виховання для Перемоги. Ось деякі з них:

ЮННРА є спільною, міждержавною організацією, в якій заступлені 44 держави. Завдання її — поміч і відбудова населенню звільнених країн в Європі і на Далекому Сході.

ЮННРА є тимчасовою, міждержавною організацією, яка має розв'язати як скінчить свою поміч і відбудову звільнених країн.

ЮННРА буде працювати тепер, впродовж воєнного періоду, тільки в порозумінні з воєнними установами, а після воєнного періоду тільки на жадання та в порозумінні з урядами звільнених країн.

ЮННРА не ставить своїм завданням повноцінної відбудови, вона має перед собою найближчу, негайну поміч.

ЮННРА не буде витрачати своїх засобів на закуп речей для тих звільнених країн, уряд яких вимагає платити за них.

ЮННРА уділяє поміч з тих світових запасів, що є під контролем її спільної управи як також з тих, що отримують від своїх членів-країн, які не підпали ворожій окупації. Поміч дає тільки тим країнам, які не мають засобів на купівлю необхідних запасів.

Поміч, яку дає ЮННРА звільненим країнам охоплює такі ділянки:

Щодо речей — річч першої необхідності, харчі, опал, одяг, ліки і тому подібне.

Щодо організаційної праці — охорона здоров'я і добробуту, повернення збігців до дому і тому подібне.

Щодо праці економічної відбудови наслідки, штучне угноєння, сирівці, машини, технічне зарядження і т. п.

Щодо громадського обслу-

ження — світло, вода, санітарна обслуга, електрика, транспортация.

Засоби ЮННРА складаються з внесків членів-країн. Запропоновано, щоби кожна країна, член організації, не окупована ворогом, вносила один відсоток свого національного прибутку, який мала за рік, що кінчився 30. червня 1943 року. Наприклад:

Злучені Держави Америки мають внести \$1,350,000,000. Велика Британія — приблизно \$320,000,000. Канада має дати \$77,000,000.

Загальна сума, яка має бути зібрана для цілого періоду діяльності ЮННРА, сягає приблизно \$2,000,000,000. Ця сума має йти на акцію допомоги. Крім того всі члени організації мають покривати і адміністративні видатки.

II.

Адміністрація Реліфу і Реабілітації Об'єднаних Держав — ЮННРА — має перед собою величезні завдання, що виникли внаслідок сучасної війни.

1. Руйнуюча сила модерного, воєнного знаряддя та політична „обсмалювання землі“ ворогом.

2. В окупованих країнах Європи 140,000,000 населення (в це число не зараховано населення території в Росії, занятій ворогом), в Хіні — 84,000,000 та мільони в південно-східній Азії.

3. Велике число втікачів, що потребують допомоги і можливого повороту до дому, біля 12,000,000 в Європі та 40,000,000 в Хіні.

4. Брак харчових продуктів, в наслідок чого голод, загальне ослаблення та хороби від голодування.

5. Хвороби шкіри, в наслідок бруду та постійна загроза епідемії, пошестей.

6. Великий брак одягу, взуття, теплих покривал, сільськогосподарського знаряддя, ремісничого знаряддя, скоту і тому подібне.

7. Знищення транспортних засобів, електричних станцій та установ; брак медичних засобів і медичної обслуги, брак будинків, помешкань.

В грудні 1942 року, після того як в Англії відповідні комітети перевели перші дослідження в справі допомоги потерпілим у війні, президент Рузвельт встановив допомогую організації при Державно-

демії установу високо культурну.

В мітрополіті Йосифі Сліпим галицька мітрополія зискує тяглість церковної політики його великого попередника. При новім мітрополіті годі сподіватися змін, хоч ведення мітрополії в теперішній ситуації куди трудніше та більше відповідальне, ніж було досі. Можна сподіватися, що новий мітрополіт ще найкраще надається в тих обставинах на свій важкий уряд. Зовнішня людина високо культурна, товариська, поважна та репрезентативна. У цілому своєю поступованні вельми обережний, не зробить необдуманого кроку, який в цій ситуації міг би мати фатальні наслідки для церкви. Глибоко ідейний та українській широкій громадї вже добре відомий як культурний та науковий діяч, напевно буде мати і як мітрополіт по своїм боці усе громадство. Немає сумніву, що новий мітрополіт понесе тягар свого уряду гідно, не зважаючи на те, що сам не надто кріпкого здоров'я.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Українська православа церква з Вунсакет, Р. Ай., \$22.50, які зібрано в церкві підчас панакхиди з нагоди Листопадового Свята. По \$1 зложили: о. П. Білон, О. Колісник, М. Липська, О. Олек, К. Чагарин, І. Тенер, К. Альберх, Р. Борис, М. Вецад, М. Михайлюк, Ю. Самборський, а дрібними \$11.50, отже разом \$22.50.

To the People of this Community

Folks from this community who receive one of those heart-searing telegrams of regret from the War and Navy Departments don't cry in the streets. Perhaps if they did you would need no other reminder that your purchase of an extra War Bond or two is the easiest contribution any American can make toward victory. The blood and tears which Nazi and Jap barbarism brought into our homes are not put on public display.

... an extra War Bond gives you an opportunity to pay honor to the great courage of those who died for their country. Their blood and their sacrifice are our responsibility. Their blood, perhaps, will be made a bit lighter if you add yours. Like you give with the evidence of your contribution to a victory that is possible to bring the boys home sooner and hold the blood price which this community pays for final victory to a minimum.

Keep lending a hand to ending dying on the battlefield. Buy an extra \$100 War Bond today. This is the very least you can do to speed the victory.

Му Департамент під назвою:

“Office of Foreign Relief and Rehabilitation Operations”. Це була чисто американська організація і на чолі її призначено бувшого шойворського губернатора — Герберта Г. Лімана. Були вироблені пляни, як дістати і відправити одяг, харчі та інші необхідні річч населенню звільнених від ворога країн. Ці пляни почали переводитись в життя на весні і в літі 1943 року в Тунісі. Створено табори для втікачів, установи для охорони здоров'я, приступлено до возстановлення сільськогосподарства.

В червні 1943 року, після нарад з представниками Об'єднаних Держав, американський уряд запропонував союзникам створити міждержавну допомогую організації. Пропозиції представників інших урядів взято під увагу при опрацюванні угоди.

9. листопаду 1943 року зійшлися представники 44 держав в Білому Домі, щоби підписати угоду про створення ЮННРА. На підставі угоди, створено Раду, в яку ввійшли по одному представникові кожної держави-члена. Виконавча влада мала належати Генеральному Директорові, якого вибирає Рада.

За два дні після підписання угоди Рада відкрила своє перше засідання в Атлентик Сіті. Генеральним Директором вибрано бувшого губернатора Лімана.

На прикінці минулого червня у Вашингтоні відкрило головну канцелярію ЮННРА. Місцеві офіси відкрито в Лондоні, Каїро, Чункінгу, Алжирі, Касабланці та в Женеві. В університеті в Мериланд відкрито спеціальні курси, на яких підготовляється персонал для праці в Європі.

У вересні цього року ЮННРА мала друге засідання в Монтрєалі. Рішено між іншими справами, дати обмежену поміч Італії та помагати повертатись до дому втікачам з воєнних країн.

Загальна Рада — ФЛІС.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПОМАГАЙМО ШИРИТИ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ!

Читаючи статті й різні голоси в справі поширювання в Америці книжок про Україну, що є видані в англійській мові, хотів-би я і від себе сказати, що таке поширювання правди про український нарід та його визвольні змагання вважаю в теперішніх часах чи не одиноким справжньою помічю, яку ми звідси можемо дати нашим поневоленим братам і сестрам у старому краю.

Ми є нині одинокі, що маємо спробогу сказати таку правду за український нарід. Сам він того зробити не може, бо має замкнені уста. І тому саме нам треба дати світові знати, а в першу чергу Америці, що Україна була, є і буде; що вона змагала до волі й за волю тепер проляла море крові та далі її проливає; та що це є обов'язком демократій ту волю українському народові забезпечити.

Демократії мусять дати теж і українському народові можливість жити по законах Вашингтона, як того собі бажав найбільший син України! Сини і дочки американських українців нині боряться і вмирають за честь і волю Америки, за її ідеали, а ті ідеали не означають і не можуть означати неволі для українського народу на його рідних землях.

Ось це є ті речі, що їх треба всюди в Америці голосити, які треба американцям висняти. А до цього надаються якнайкраще добрі книжки про Україну, що появляються англійською мовою, а які оголошує „Свобода“. Ось тому і я зазначаю чек на \$12.50 та замовляю ті видання для розголосення українського імені та слушних прав українського народу на вільне і самостійне життя: А в кого в грудях бється таке серце, що відчуває недолу України, хай теж так зробить.

Василь Авраменко, Голівуд, Каліф.

ЩЕ ПРО НАШИХ ВУКІВ.

Як читати в „Свободі“ про тих наших молодих синів, що так чесно й хоробро б'ються, то сльози льються з радості і з тривоги, чи їх ще здоровими і живими побачимо. Багато з них оставили тут не тільки своїх батьків, але й жінки і діти, себто наші невістки і внуки. І ми ними опікуємося. А я думаю, що до такої доброї опіки належить і те, щоб отих вуків вислати до У. Н. Союзу. Невеличким видатком можна буде їм придбати пару сот доларів саме тоді, коли вони доростуть і схочуть піти до вищих шкіл. А нам, як будемо за вуків платити тих пару центів обезпечення, то це вийде на здоров'я, бо випиємо трошки менше пива в тиждень чи місяць. Знов як доживемо, як вник чи вника доросте, то чи не буде нам приємно почути від них слово подяки, що ми за них пам'ятали? І то ще в 50-літній ювілей У. Н. Союзу!

В. Мисик, Бродалбин, Н. Й.

ЗАВВАГИ З НАГОДИ УЧАСТІ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У ВИСТАВІ В НЬО ЙОРКУ.

У недавню минулому були дві імпрези на ширшу скалоу, у яких брали участь американці українського роду: У Балтиморі і в Нью Йорку. Такі імпрези з участю етнічних груп бували і в минулому, а тепер виглядає на таке, що вони будуть тепер частіші, і то в різних місцевостях. Саме тому

хочу дати під увагу громадян, що будуть такі виступи підготовляти, свої помічення з нагоди участі українських жінок у ньюорській Міжнародній Жіночій Виставі в Медисон Сквер Гарден, що покінчилася в неділю, 19. листопаду.

Колісь ми раділи, як хтонебудь звернув на нас увагу і запросив до участі в якихсь культурних чи політичних виступах. Та тепер, завдяки праці найменше двох поколінь, а головню таким загальним виступам, як хорів під проводом Кошиця чи спільного подвигу Кошиця й Авраменка в 1932 р., чи окремим здвигам молодіч чи нашого загалу в поодиноких містах, українська американська громада здобула собі право громадянства і тому треба вже рахуватися, чи нам випадає брати участь в спільних імпрезах, чи ні.

Колі мова про „виплатність“, то треба розуміти не грошеву виплатність, а моральну. Бо заходить питання, що ми такою участю хочемо досягнути? Як ми самі не маємо інтересу в такій участі, то нема потреби клопотатися, щоби комусь там приподобатися. Нераз якісь загальні комітети знають, що українці мають на примір гарні народні костюми і хочуть дістати українську групу лише на те, щоб на її тлі виступав якийсь там видніший артист, артистка, чи якась маленька група. Отже все треба звертати увагу на те, щоб не дати себе легковажити.

Друга справа, на яку треба пам'ятати, то ця, щоб не давати забагато з цього, що українці мають. Остаток на диточій програмі в Медисон Сквер Гарден українські діти приготувалися із танцями, з піснями, і з музичними продукціями — а на це все був дуже обмежений час. Діти були знеохочені, що не мали нагоди розвинути всього таланту і відійшли сумні доми. А прецінь замість такої багатой програми вистарчав напр. один ефективний танок чумака при добрім інструменті і він був би в тому місці представив Україну якслід. Інші наші багатства можна показувати поступово, частями, при інших нагодах.

Не треба пересичувати публіки своїм багатством і довго тривалими програмами!

Третя справа: Колі беремо участь у спільних імпрезах для реклами, треба себе забезпечити, що та реклама буде, себто, що на українським виступі буде якнайбільше неукраїнської публіки. Самі українці можуть вдоволитися в таких випадках пригляданням збоку. Треба мати обезпечене просторе місце, щоб було де посадити неукраїнців, яких ми хочемо мати на наших виступах. Таксамо треба заздалегідь уговоритися з головним спільним комітетом чи ким там, хто що імпрезу уладжує, щоб українці дістали належний розголос в газетах, по радіо і щоб були рецензії в газетах після виступу. Це в таких випадках, колі українська група бере участь для розголосу. Звичайно буває, що влаштувають вистави, з участю різних етнічних груп, багато обіцяють, а мало дають.

Само собою, як іде про розголос, тоді українська група мусять від себе постаратися про такий виступ, щоб він міг принести розголос. Маємо таке велике багатство всього, що воно може кожне окремо нам принести признання. Але треба ще вважати, щоб ми вміли це багатство виставити. З цим в'яється обов'язок вва-

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Праця у відділі У. Н. С. для допомогую акції.

Наш 238 відділ У. Н. Союзу все стояв на засаді праці теж і для того народу, з якого його члени походять і далі буде на тому стояти, що це є попри чисто американську працю нашим свитим обов'язком. Ми не могли скорше зачати допомогую акції, бо підготовлялися до Союзового ювілею: Та на чвертьріччій зібранню 22. жовтня попри Союзову справу обговорено теж справу допомоги українським жертвам війни. І підніс предсідник відділу П. Мороз, а до зреферування її визнав члена Миколау Давискибу тому, що він стоїть ближче акції, започаткованої Українським Конгресовим Комітетом. По вислуханню реферату члени одностайно рішили працювати тісно в порозумінні з Українсько-Американським Допомоговим Комітетом і не слухати наклепів хрунів, чи ренегатів. Принято отже внесок членіці О. Шафранської, щоб вивести наш відділ в члени У. А. Допомогового Комітету з вкладкою \$10. Делегатом вибраний М. Давискиба, а заступницею ч. Оля Бойко.

Попри те, очевидно, рішено продовжувати працю, зв'язану з воєнними зусиллями, а зокрема для розвитку У. Н. Союзу, бо його розвиток посилює значіння нашої громади. Додам, що ще на ювілейнім Союзовім святі 24. вересня зібрано на допомогую справу \$45. Тепер на членську вкладку зложено \$10, то разом дає \$55, що їх вислано до Конгресового Комітету. На цім не спиняємося, але в порозумінні з церквою підготовляємо ширші наради або віче в справі допомоги українським жертвам війни.

М. Давискиба.

ВАШИНГТОН, Д. К.

Концерт для українських дівчат.

Дня 17г листопаду відбувся в Вашингтоні інтимний концерт артиста-скрипака і композитора Романа Придаткевича в YWCA при вул. К—N. W. Цей концерт відбувся заходами Товариського Клубу Українських Дівчат Вашингтону, себто тих, які тут на час війни працюють.

Концерт викликав ентузіазм серед тих молоденьких дівчат. Тому, що молоді пані просили, щоб їм музику пояснювано по українськи, п. Придаткевич представив мистецькі українські музичні твори під знаменем: Українська молодь, її батьки та українська культура в обставинах американського цивілізованого світа. Чудова музика, свіжа, цікаво відмінна від „заграной“ і конвенціональної програми, яку дають інші артисти - скрипаки, враз з неформальною мовою артиста, викликали такий чар, що наші молоді дітям цей вечір останється пам'яткою і піддержкою на довгі роки життя.

Розуміється, що не бракувало на цьому вечерку і старших членів українського громадянства, яким було можливо прийти.

Як зачуваємо, то п. Придаткевич, що подорожує по Америці, дасть в різних містах з таких концертів в Балтимор, в неділю 26. листопаду, а наступний в неділю 3. грудня в селі св. Юрія в Нью Йорку. Ще треба зявити, що подивляємо культурну працю п. Романа Придаткевича, який маючий світлі пропозиції вайшингтонських концертних менеджерів, не забуває подавати так дорогий „дарунок“ українським дітям і громадянам, як він це зробив тут в столиці Америки.

Присутній.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ
З НОТАМИ
50 центів
одні примірник
Замовляйте у кнгарні
„СВОБОДА“
JERSEY CITY 3, N. J.
83 GRAND STREET

Відома кушнірська фірма
ЮЛІАН КУЗІВ І СИНІ
ВИКОНУЄ ВСЯКІ РОБОТИ В ОБСЯГУ КУШНІРСТВА:
РОБИТЬ НОВІ ФУТРА,
ПЕРЕРОБЛЯЄ СТАРІ НА НОВІ ФАСОНИ.
JULIUS KUSSOFF & SONS
Від 18 літ на тій самій адресі:
315 Seventh Avenue (corner 28th Street)
NEW YORK CITY
(на 21. номері) Телефон: CHickering 4-3575

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Ergen 4-0237—Ryant 9-0562

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Супні робітники обов'язані мати посвідку, що вони є до розпорядності. При перенесенню до менше суцільних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтід Стейтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІРНА РОБОТА

Робітники з важкої оєної роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP. 591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

BUS BOYS, повний час, добра платня. Голос у голос. Веєра, Hotel Alden, 82 St. and Central Park West.

HANDY-MAN—карпентер, без обмеження віку. Побачте інженера, Hotel Alden, 82 & Central Park West.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСАКЕТ, Р. А.

Свято Книжки.

В нашій громаді відбулося Свято Книжки. І це свято відбулося надзвичайно урочисто. Вийшовши на галя в очі кидалися відомості з написами: „Купуйте книжки“, „Книги морська глибина“, „Учіться брати мої, думайте читайте“.

Більше сцени в кюточку бачимо „Книгарня“ з написом: „Тут продаються книжки“. Підходимо ближче, розглядаємо, а тут на столиках повно різних книжок: англійською мовою про Україну. Тут ми зауважили і „A History of Ukraine“ by M. Hrushevsky i D. Doroshenko, Ukrainian Literature by Prof. A. Manning, Bohdan Hetman by Prof. Vernadsky, Spirit of Ukraine by D. Snowyda, Atlas, by Prof. I. Simpson, Zachar Berkut, by I. Borecky, та книжки українською мовою. Піднімається куртина. Предсідниця місцевого Союзу Українок, Р. Вецал, в своїм вступнім слові коротенько пояснює значіння Свята Книжки. Далі виступає дітвочий хор, рідко школи, і відспівали ряді пісень під управою нашого пароха. Потім виходить на сцену Анна Рогозінська; у неї на голові і на грудях напис „Книжка“, в руках книжка. Вона і представляє себе кажучи: „Я є книжка, книга то є вірний приятель з молодих років аж до глибокої старості“ і т. д., а вкінці звертається до всіх і просить: „Полібіть мене, книжку, купуйте і читайте. Потім виходить Оля Кузів, у неї на голові віночок з написом „Свобода“, а костюм весь з різних українських газет. Вона представляє себе, каже: „Я є газета і є породею для безрадних, учителем для несвідомих“ і т. д., а закінчуючи просить, щоби усі читали добрі українські газети. Далі виходить Марія Коцюба, на ній газета виключно „Дніпро“, і вона заявляє, що вона є органом Православної Церкви і просить читати і передплачувати цю газету. Потім пані Марія Липська говорила в імені жіночої газети „Наше Життя“. Промови були дороткі, серйозні, цікаві, які не тільки захоплювали слухачів, а декому можливо завдавали сорому, що не цікавляться книжками. Реферат виголосила добр. Клавдія Білон. В своїм річевім рефераті вона доказувала, яка то користь для людини, коли

Д-р А. Т. Кібзей.

Дітвочий параліж

(POLIOMYELITIS).

Діти в своїм віку занепадають на різні недуги. Одні з них є слабші, другі більше серйозні. От наприклад, такі дітвочі недуги — як кір, свинка, вітрова віспа — є на денному порядку. Всі діти заражуються цими недугами, перехорюють їх і видужують з набраною відпорністю (імуніт) — на ціле життя. Значиться, що раз перехорювавши, вони вже на ці недуги ніколи не занепадають.

Що іншого є зі скарлатиною, бо лише погані наслідки: як ушкодження серця; знищення уха та слуху; або запалення сугавів.

Дітвочий параліж — це страшний, бо лишає по собі спараліжовані ноги, руки, або інші часті тіла. Смертність також є висока. Тому є добре бодай трохи познакомитися зі симптомами цієї недуги.

Дітвочий параліж (пораження). (Poliomyelitis)

Це заразна недуга центральної нервової системи, що захоплює звичайно дітей нижче 5 літ віку, хоч у часі епідемії й старші люди можуть на неї занепасти. Панує вона всюди в умірених пісонию, як в Європі так і в Америці, звичайно під осінь, а притахає під зиму.

Який паразит спричинює цю недугу, то ще досі докладно не відомо, хоч, починаючи від р. 1909, різні вчені лікарі зробили великий поступ в досліджуванні її, особливо на малах, котрих цєю недугою можна легко заразити. Але вже докладно відомо, що виділини з носа хорю на такий параліж дитини є заразливі, і то довгий час. Багато людей є виділювачів на цю недугу, але про це можна зареєструвати через приставання навіть з чоловіком названі здоровим, котрий колись був хочби й трохи хорий на цю недугу. Заразок недуги переноситься через ніс і захоплює нерви в хребетній стовпі, а часом навіть нерви мозку.

Прояви недуги.

В кілька днів по зараженню дитина починає бути неспокоїною: горло її трохи поболіло; але відтак нагло вона попадає в високу гарячку, ригає: часом чує недомогання в жолудку, а навіть терпить конвульсії (судороги). Рівночасно зараз у початках недуги появляється у дитині параліж, себто дитина не годна порушувати одної ніжки, або одної ручки, але при тім вона зпочатку ніяких болів не має. Такий стан триває два або три тижні, потім параліж поступово уступає і починається дуже повільне видужування, що може тривати 12 або й 18 місяців. А причина параліжу є та, що паразитні недуги захоплюють стрижини і кісточку в стрижині хребетного стовпа дитини і витворюють там всілякі згубніння та обесилують нерви, які з хре-

бетного стовпа контролюють різні члени тіла, наприклад, руки і ноги. І наслідки такого параліжу звичайно лишаються на ціле життя. Через параліж нидіють м'язи на захопленій параліжом руці або нозі дитини, розрост костей припинюється, а навіть шкіра тратить свій тонус, стається тонкою та худне. Лишається каліцтво на ціле життя так, що навіть дорослі люди, які перебули цю недугу замолоду, звичайно мають тонку або коротшу руку або ногу, неначе звіртуру, скривлений хребет або зігнене коліно, завмерлі м'язи місцями, особливо в раменах, і т. п. каліцтва. Часом недуга може бути так гостра, що з стегон скоро переноситься по цілім тілі догори та захоплює гортанку і прямо задушить чоловіка. А часом знову може захопити мозок та викликати страшні болі голови, крижей і штилиці, подібно як при звичайнім запаленню т. зв. менингітис. Отже цієї недуги ніяк легковажити собі не можна.

Лікування.

Спеціального лікарства на цю недугу нема; тому лікування відбувається звичайно після проявів недуги, подібно як при якійнебудь іншій гарячкової недугі. Спараліжовані члени тіла треба завивати в теплу бавовну, а коли є який біль, то завивати, наприклад, аспірину. Спараліжованих мускулів рук, ніг і т. п. не треба ніяк натягати, лиш залишити їх спокійно так, як їх сама природа регулює. Це дуже важна справа. Нічого не „направляти“, але спокійно лежати в ліжку бодай два-три тижні, аж потім можна пробувати масування і т. п. В таких випадках лікарська поміч є конечно потрібна. Часом, треба навіть операцію робити, щоб не допустити до більшого каліцтва. В часі видужування добре є бути хорому в руху, щоб скріплювати мускули.

В найновіших часах уживається до лікування спеціальної сироватки, котру запускається в тіло недужого в часі видужування задля облекшення наслідків параліжу.

Недавно зачали уживати препарат „Prostigmine“. Препарат ще звільнює здорові му-

СТІННИ КАЛЕНДАРІ

ВЖЕ МАЄМО КАЛЕНДАРІ на 1945 рік.

Чудові Краєвиди, Патріотичні, Релігійні, Свята зазначені червоно, пости зазначені фіолетом. Ціна одного календаря з перепискою 30 центів.— 6 календарів \$1.50.—12 календарів \$2.50.—25 календарів \$4.50.—50 календарів \$8.00.—100 календарів \$15.00.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ „Христос Радіється, в формі книжечок з відповідними віршами, ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75. 100 карток \$3.00 з перепискою.

Замовлення посилайте до: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

скули від напруження та штивності і цим дає нагоду нервам в спараліжованих мускулах відростати.

Разом з цим препаратом спараліжовані мускули масується, натирається, да обложується гарячими, вогкими окладами. Це має бути т. з. „Систер Кеній“, лікування, що показалося досі найуспішнішим. Після найновішої медичної статистики в цей спосіб вилікують 75% хорих. В інших більше занедбаних випадках — треба переводити операцію.

Увага! — Повні матеріали є взяті з книжки автора п. н. „Український Лікар“, котра вже друкується. Хто пришле \$3.00, тому вишлется цю книжку в оправі й з оплатою пошти. Книжка матиме 600 сторін друку.

Пишіть до: Dr. A. T. Kibzey 11903 Jos. Campau Ave., Detroit, 12, Mich.

КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ПАСІЧНИК УКРАПЕЦЬ має осінній міл. Ціна \$1.00 за 5-фунтову бланку. Послани оплачує замовляючий. Замовлення шліть на адресу: WASYL OKREPKI Star Road, Newark Valley, N. Y.

КОЛЯДИ — і — ЩЕДРІВКИ

— на — РІЗДВО ХРИСТОВЕ

БОГОВЯВЛЕННЯ

з додатком пісень страстних, воскресних і інших пісень церковних. Ціна 35 центів.

Замовлення враз з належністю слати до: "Svoboda" P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

УВАГА! БОФАЛО, Н. Я.!

Віжучі події вказують, що в наших часах можуть настати такі великі зміни в житті людства, що вони будуть уважені новою добою, в котрій буде положений кінець кріпавим війнам та запанує тривкий мир і здійсниться політичне й економічне освоєння всіх народів. Про такий вічно триваючий мир — Бог передказав устами своїх Святих Пророків у Біблії. Тому запрошуємо всіх, хто цікавиться згаданими справами, на Студії Біблії кожної неділі пополууді, від год. 2. до 4. на адресу: SENECA METHODIST CHURCH CORNER SENECA AVENUE & IMSON STREET

В КОЖНІЙ ГОДИНІ

У нашій званою ми придеруємося правила бути готовими в кожній хвилі на кожний поклик. Потреба може приключитися в кожній часі, і погребник повинен бути готовий кожної хвилі, коли хтось зажадає його послуги. Тому то ми встановили собі строге правило, щоби бути готовими в кожному моменті, в день і в ніч, дати свою безпроволочну й успішну услугу.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: BErgen 4-5989 Bayonne 3-0540

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“ І „УКРАПЕЦЬ“

Як Ви змінюєте адресу, просимо негайно повідомити про це адміністрацію „Свободи“. Шкоре повідомлення усуває непорозуміння і стримання газети. З повідомленням просимо також вислати 10 центів готівкою або поштовими значками на покриття вироблення нового стенса. Члени і Читачі з Канади звольте прислати тільки готівку тому, що канадських поштових значків не можна вимінити.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дні 16 жовтня 1944 р. помер у 58 році життя ЛЕОНТЕЙ БИХ, член і касир Тов. Українська Сп. в. в. 59 У. Н. Союзу в Бріджпорт, Конн.

Покійний походив з села Жеребів шляхецьк. пов. Скалат. Був ширим українцем і союзником. Був довголітнім членом і касиром стейтвот організації касиром бовуви У. Н. Дому і заступником секретаря Укр. Запорогового Комітету.

Похівав у смутку дружини Анастасії і сина Юрія, що служив при війську в Європі. Останню прислугу віддав Покійному члену відділу і члену стейтвот організації. — В. Р. П. Д. Чернявський, гол.

ДАРОМ

ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК (SAMPLE) КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найлішого гірського зілля, на недомогання жолудка, печінки і винок. Велика пачка коштує 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство призначають тим, що терплять на алергійні кашелі, біль горла і задуху. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛОЧІ НОГІ. Дуже помічне. Як його уживати надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.

● МІШАНІ КОРІННЯ, на нестранисть, брак апетиту, корчі. Добре також на запах до горілки. Пачка 50¢.

Маємо всілякі лінійні зілля, джста, цвіт, кору, ягоди, коріння ладан, жинцю і т. д. Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Брак великих людей в Формозі.

На території Формози подорожній спитав одного місцевого мешканця

— Чи на вашій землі вродився який великий чоловік?

Місцевий:

— Ні, пане, в нашій території всі родяться маленькі.

ЖОЛУДКОВІ ЗАБУРЕННЯ

Боліж, печінка, мовч, кіхур і інші жолудково-кишкові болі мусять і повніти бути лікувані.

ФЛООРОСКОПІЧНА ЕГЗАМІНАЦІЯ

Х-ПРОМІННЯ \$1.00. Поради обіймають: Минувшину, фізичну перевірку, тиснення крові, лігноту, перевірку серця, легенів, і органів у животі

КРОВ Я ШКІРА. Недуги кіхура й винок лікується наймодернішим й науковим методом. Наші апарати і прилади є незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН. Як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення мускулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і дрожання серця вимагають нашої поради.

РОЗДУТТА ЖИЛІ І БОЛЯЧКИ. Все те лікується скоро й без болів без утрати часу в праці або дома. Нема нірзування ні операції.

ПРОПУКЛИНА. Я болі хребтового зілля, без різання, без випалювання, без болю. Боліжні відкладові кишки, заблюкувані крові, шліпки, пруритус (сверблячі прокуліни) і інші недуги хребта лікується лашую лагіною весторонною методом.

Хронічні недуги науково лікується за низькою заплатою.

Hill Medical Office

26 HILL ST., NEWARK 2, N. J. One Block from Newark City Hall Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs.: 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 1 P.M.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шпра і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребні \$150 ціна так низька як — ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals at low as \$180 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРООКЛІНІ, НЬЮ ЙОРКІ І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-8368

BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MElrose 5-6577

Як Тарзан наближався до Тайги, цей скочив на наступний будинок.

Тайго не боявся Тарзана, але хотів з ним побавитися.

Тарзан пішов за Тайгом, але як він дістався на верх дому, Тайго нагло появилося зо сховку й трутив його.

Тарзан покотився коміть головою в простір.

ТАРЗАН, ч. 1080. У просторі.